

Posudek oponenta na diplomovou práci Ketevan Achvlediani *Gruzínsko-ruské vztahy v období let 2004-2011*

Práce kolegyně Achvlediani je předložena k obhajobě již podruhé. Autorka předkládá verzi, která se snaží o odstranění chyb vytykánych předchozí podobě práce. Daří se jí to ovšem jen částečně.

Práci lze nepochybně ocenit za shromáždění značného množství informací a práci s mnoha tituly literatury v angličtině i gruzínštině. Spletitými reáliemi provádí zasvěceně, její práce pokrývá obtížné téma až s jistým informačním maximalismem.

Tři klíčové problémy práce ovšem v podstatě zůstaly:

- (1) ***Absence teoretického rámce.*** Autorka v práci prakticky nepracuje s žádnou teorií, její práce nemá teoretickou část a prakticky se v ní nevyskytuje žádná diskuse teoretických či metodologických otázek související s její prací – s epizodními výjimkami, jakými jsou deklarace pozitivistického přístupu na s. 10 (v úvodu části, kterou by patrně i zastánci teze, že pozitivismus je špatně skrývaná zaujatost pokládali za příliš tvrdou karikaturu pozitivismu) a napojení jednoho momentu na realismus v mezinárodních vztazích na s. 61 (které je ovšem na úrovni karikatury). Nelze se tedy divit, že jakkoli jsou v úvodu práce načrtnuty některé otázky, které by snad mohly být nazvány výzkumnými, nejsou ale v práci soustavně sledovány (ani se jejich sledování neprojeví v její struktuře) – otázky se ptají po možnostech, optimálních možnostech a výhledech do budoucna, v celé práci ale není navržen a teoreticky zdůvodněn způsob, jak z analýz současného vývoje extrapolovat odpovědi.
- (2) ***Problematické zdrojování některých pasáží.*** Jakkoli je autorka vesměs velmi pečlivá v uvádění odkazů a celkový počet odkazů je až impresivní, na některých místech zůstávají bez odkazu celé nebo skoro celé odstavce (s. 12 a 13) nebo i celé strany, ba dokonce skoro celá kapitola (s. 26-28). Dodejme, že se jedná právě o kapitolu plnou faktických informací o separatistické Abcházii, formulovaných způsobem, který upomíná více na válečnou propagandu než na akademickou práci. V nijak nezdrojovaných pasážích se mimo jiné dočteme, že se dané „*regiony přetvořily ve zločinecké útočiště: rozšířil se zde obchod s drogami, běžné se staly únosy lidí, pašování zboží a vydírání. Pro zločinecké organizace tu byl zkrátka ráj na zemi*“ (s. 27). To nás vede k dalšímu problému práce, kterým je
- (3) ***Evidentní zaujatost práce.*** Text práce, která má zmapováním rusko-gruzínských vztahů, je psán evidentně a nepokrytě z gruzínské perspektivy. Jakkoli nepřísluší oponentovi práce zpochybňovat její text za osobní názory autorky, domnívám se, že ve spojení s dalšími problematickými rysy práce jí (z jistého hlediska pochopitelný) protiruský *bias* posouvá nejen k nedoloženým stereotypním zobrazením separatistů, ale také k projekci rusko-gruzínského antagonismu na historické situace, jimž v této podobě zcela neodpovídá (shrnout období po obsazení Gruzie Rudou armádou roku 1921 slovy „*(p)o následujících 70 let v zemi operovalo Rusko svoji sovětskou rukou*“, viz s. 13, působí až bizarně).

Práce má značné problémy i po formální stránce. Mezi ně řadím zejména rozsáhlé, jednostránkové i delší odstavce, které signalizují bezradnost, respektive malou zdatnost ve strukturování svých argumentů.

Osobně se domnívám, že práce s těmito slabinami by neměla být obhájena. Záleží ale na kritériích – pokud uznáme, že adekvátní podobou diplomové práce může být zpracování značného množství empirických informací a jejich přehledné shrnutí i bez větších ambic, a pokud zároveň zohledníme, že autorčin v zásadě pochopitelný progruzínský *bias* je pro středoevropského čtenáře mnohem snáz viditelný než sto a jedna „samozřejmost“, s níž přistupuje k problematice své vlastní země, lze si představit, že práce bude obhájena se známkou *dobře*. To by mělo ostatně záležet na schopnosti obhájit práci u obhajoby.

Ondřej Slačálek